Perspectieven van Vlaamse huisartsen op de samenhang tussen toenemende werkdruk en zorgkwaliteit

Haio: Lioen Tine , U.G.
Promotor: CLAYS Els , U.G.
Praktijkopleider: COEMAN Peter , MINNE Leen , VAN DEN BROECKE Sofie , VAN RENTERGHEM Arne , Verplanken Evelien

Context: Internationaal onderzoek toont dat huisartsen aanzienlijke werkgerelateerde stress ervaren met negatieve impact op zorgkwaliteit. Ondanks toenemende werkdruk bij Vlaamse huisartsen is weinig bekend over hun ervaringen met de relatie tussen werkdruk en zorgkwaliteit.

Onderzoeksvraag: Dit onderzoek verkent hoe Vlaamse huisartsen de relatie tussen werkdruk en zorgkwaliteit ervaren, hoe zij deze concepten definiëren, en welke strategieën zij zien om werkdruk te verminderen.

Methode: Middels kwalitatief onderzoek werden 8 focusgroepen en 4 diepte-interviews afgenomen bij een diverse groep huisartsen uit verschillende praktijkvormen. De data werd geanalyseerd via thematische analyse tot saturatie werd bereikt.

Resultaten: Vlaamse huisartsen beschrijven werkdruk als multidimensionaal, gekenmerkt door controleverlies over werklast en tijdsbesteding. Kwaliteitsvolle zorg definiëren zij holistisch, met nadruk op tijd voor de patiënt, bio-psycho-sociale benadering, evidence-based handelen en toegankelijkheid. Onder toenemende werkdruk blijven sommige zorgaspecten beschermd (klinisch onderzoek, acute zorg) terwijl andere in het gedrang komen (preventie, communicatie, dossiervoering). Huisartsen rapporteren fysieke en mentale uitputting, continue cognitieve belasting en verminderde jobtevredenheid. Werkdrukverhogende factoren omvatten: meerdere klachten per consult, complexe patiëntengroepen, administratieve lasten, onderbrekingen, en het huisartsentekort. Als werkdrukverlagende strategieën worden genoemd: taakdelegatie, administratieve vereenvoudiging, geïntegreerde IT-systemen, herstructurering van wachtdiensten en capaciteitsverhoging.

Conclusie: Er bestaat een spanningsveld tussen de holistische zorgbenadering die huisartsen nastreven en de realiteit van toenemende werkdruk. Huisartsen maken een fundamenteel onderscheid tussen sneller werken (afgedwongen door werkdruk) en slimmer werken (vereist reflectietijd). Deze inzichten bieden aanknopingspunten voor gerichte interventies op praktijk- en beleidsniveau.